

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Економічна теорія»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями) спеціалізація C1.02 Міжнародні економічні відносини
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 6, Загальна кількість годин – 180, із яких: <i>денна форма здобуття освіти:</i> лекцій – 32 год., семінарських занять – 28 год. Форма семестрового контролю – екзамен.
Мова (-и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Обліку та фінансів Фінансів, економічних досліджень і туризму
Контактні дані розробника (-ів)	Чіп Людмила Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму liudmyla.chip@pdau.edu.ua +38 066 713 95 38 https://www.pdau.edu.ua/people/chip-lyudmyla-oleksandrivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Вивчення дисципліни «Економічна теорія» ґрунтується на загальних поняттях про вищу освіту та навчання в закладах вищої освіти, які формуються при вивченні окремих дисциплін шкільної програми.
Компетентності	Загальні: ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим. Спеціальні(фахові)(СК): СК 16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.
Програмні результати навчання	РН 7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК(SOFT SKILLS)

Опанування соціальних навичок, що забезпечуються навчальною дисципліною: навички комунікації та лідерства; здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах; здатність працювати в команді, вміння залагоджувати конфлікти; управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів; здатність логічно і системно мислити; здатність до саморозвитку та оволодіння сучасними знаннями

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Отримання здобувачами вищої освіти ґрунтовних економічних знань, формування у них логіки економічного мислення і економічної культури, навчання їх базовим методам пізнання економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою практичною діяльністю	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії. Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси. Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці. Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші. Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку. Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі. Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки. Тема 8. Витрати виробництва і прибуток. Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки Тема 11. Економічний розвиток Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки. Тема 14. Фінансово-кредитна система. Тема 15. Сутність і структура світового господарства Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення); Наочні методи (демонстрування); Практичні методи (робота з навчально-методичною літературою: конспектування, підготовка реферату); Методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності: методи формування пізнавальних інтересів (метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти); методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання; оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); Комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання). Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю (опитування); методи письмового контролю (контрольна робота, самостійна робота); методи самоконтролю (самооцінювання).	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Практичні завдання виконуються і оцінюються під час проведення практичних занять; завдання самостійної роботи виконуються відповідно до переліку завдань протягом вивчення відповідної теми; перескладання видів робіт відбувається відповідно до діючих нормативних документів
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти ПДАУ. Дотримання академічної

	добросовісності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/informaciyno-analitychni-dokumenty
- щодо відвідування занять	Здобувачі вищої освіти, які навчаються в Полтавському державному аграрному університеті дотримуючись положень Статуту ПДАУ та норм Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини (лікарняний, вагітність і пологи, тощо). Наприкінці семестру здобувач вищої освіти має можливість в АСУ пройти опитування і висловити свою думку щодо вражень від вивчення дисципліни «Економічна теорія».
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання та процедури перезарахування їх як освітнього компоненту або частини освітнього компоненту регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Документи стосовно неформальної / інформальної освіти наведені на сторінці НЕФОРМАЛЬНА / ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/neformalna-osvita-4
- щодо оскарження результатів оцінювання	Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження отриманих результатів оцінювання, процедура якого регулюється Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні:	
1. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Київ: Центр учбової літератури, 2020. 664 с.	

2. Економічна теорія : навчальний посібник для самостійної роботи студентів / М. А. Мащенко, М. С. Бріль, О. М. Кліменко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. М. А. Мащенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 266 с. URL: <http://surl.li/cgcsxsx>
3. Яворська Ж. Б. Електронний навчальний посібник до вивчення курсу навчальної дисципліни «Основи економічної теорії». Львів. 2023. 119 с. URL: <http://surl.li/opkdoz>
4. Економікс. Частина 1: Вступ до економікса. Мікроекономіка: Навчальний посібник / Баула О.В., Вісіна Т.М., Лютак О.М., Савош Л.В., Кравчук О.Я., Зелінська О.М., Полянська Т.О. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 320 с. URL: <http://surl.li/puonft>
5. Чіп Л.О. Макроекономічна кон'юнктура аграрного ринку в умовах економічної нестабільності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління.* Том 31 (70). № 4, частина 1. Київ, 2020. С. 74–78. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9892>

Допоміжні:

1. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів.-т., 2021. 200 с. URL: <http://surl.li/cbbqme>
2. Мацелюх Н. П., Максименко І. А. Історія економіки та економічної думки. Політична економія. Мікроекономіка. Макроекономіка: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 382 с.
3. Обіход Т. В. Економічна теорія. *Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"* 2021. № 20. С. 7–14. URL: <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/Osnovy-ekonomichnoi-teorii.pdf>
4. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 412 с. URL: <http://surl.li/omdcca>

Інформаційні ресурси мережі Інтернет:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.
2. Сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Держкомстату України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua).
5. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол від 01.09.2025 р. № 1

Додаток до силабусу
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання С1ЕКОН_бд_2025(МЕВ)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				екзамен	разом
	опитування	виконання завдань самостійної роботи		контрольна робота ³		
		підготовка реферату ¹	підготовка глосарію ²			
Тема 1. Предмет і метод економічної теорії	1		1	12		2
Тема 2. Економічні потреби та виробничі ресурси	1		1			2
Тема 3. Економічна система та місце власності в економіці	1		1			2
Тема 4. Товарна форма виробництва. Товар і гроші	1		1			14
Тема 5. Ринок, його сутність і функції. Моделі ринку	1		1	12		2
Тема 6. Конкуренція і монополія в ринковій системі	1		1			2
Тема 7. Економічні агенти ринкової економіки	1		1			2
Тема 8. Витрати виробництва і прибуток	1		1			2
Тема 9. Капітал. Галузеві особливості функціонування капіталу	1		1			14
Тема 10. Закономірності функціонування національної економіки	1	15	1	13		2
Тема 11. Економічний розвиток	1		1			2
Тема 12. Зайнятість, безробіття та інфляція	1		1			2
Тема 13. Держава як основний регулятор національної економіки	1		1			2
Тема 14. Фінансово-кредитна система	1		1			2
Тема 15. Сутність і структура світового господарства	-		-			-
Тема 16. Економічні аспекти глобальних проблем	-		-			28
Всього	14		15		14	37
Екзамен	-	-	-	-	20	20
Разом	14	15	14	37	100	

¹ протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (підготовка реферату – в кількості 3 од.) по темах 1-4; 5-8; 1-16 навчальної дисципліни (за кожен реферат отримуючи максимум 15 балів);

² протягом семестру здобувачі вищої освіти виконують завдання самостійної роботи (підготовка глосарію по темах 1-14 навчальної дисципліни (за кожен тему отримуючи максимум 1 бал);

³ протягом семестру передбачено написання трьох контрольних робіт по темах 1-4 (максимум 12 балів); по темах 5-9 (максимум 12 балів); по темах 10-16 (максимум 13 балів) навчальної дисципліни, при цьому бали виставляються окремими позиціями наприкінці семестру.

**Критерії та шкала та оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю
успішності здобувачами вищої освіти**

Вид завдання	Бали	Вимоги до знань та умінь
Опитування	0-1	1 бали – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про уміння аналізувати, знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє розуміння принципів економічної науки, особливості функціонування економічних систем, може пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. 0,5 балів – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді, що свідчить про базові знання щодо уміння аналізувати, знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє базове розуміння принципів економічної науки, особливості функціонування економічних систем, може пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати; 0 балів - здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою.
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка глосарію)	0-1	1 бал – здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи (підготовка глосарію) за кожну тему (з 1 по 14) у випадку повного виконання завдання та належного його оформлення, що свідчить про уміння аналізувати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє розуміння принципів економічної науки, особливості функціонування економічних систем, може пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати; 0,5 балів здобувач вищої освіти отримує за виконані завдання самостійної роботи (підготовка глосарію) за кожну тему (з 1 по 14) у випадку неповного виконання завдання (дано пояснення не всім категорія, пояснення носять розмитий характер), що свідчить про базові знання та розуміння щодо аналізу та використання економічної термінології, розкриття базових концепцій мікро-, мезо-,

		макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє базове розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем, може пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати; 0 балів – здобувач вищої освіти отримує відсутність підготовленого глосарію, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою.
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка реферату) (3 од.)	0-5	5 балів – здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку повного висвітлення теми реферату, його захисту та відповіді на питання викладача, що свідчить про уміння аналізувати і прогнозувати, використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє розуміння принципів економічної науки, особливості функціонування економічних систем, може пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати; 4 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку повного висвітлення теми реферату, його захисту та нечіткі відповіді на питання викладача, що свідчить про базовий рівень вміння аналізувати і прогнозувати, використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє розуміння принципів економічної науки, особливості функціонування економічних систем, може пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати; 3 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку нечіткого висвітлення теми реферату, його захисту та неповні відповіді на питання викладача, що свідчить про посереднє уміння використовувати базові знання щодо аналізу і прогнозування, використання економічної термінології, пояснювати базові концепції мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє посереднє розуміння принципів економічної науки, особливостей

		функціонування економічних систем, може посередньо пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може посередньо пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і інтерпретувати отримані результати; 2 бали - здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат та його захист у випадку неповного висвітлення теми реферату, його захисту та дає фрагментарні відповіді на запитання викладача, виявляє базову здатність щодо аналізу і прогнозування, використання економічної термінології, пояснювати базові концепції мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє посереднє розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем, може фрагментарно та посередньо пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує деяку здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може фрагментарно пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і інтерпретувати отримані результати; 1 бал – здобувач вищої освіти отримує за підготовлений реферат у випадку фрагментарного висвітлення теми реферату, відсутність захисту, що свідчить про часткові знання щодо аналізу і прогнозування ринкових явищ та процесів на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок щодо використання економічної термінології, інтерпретації базових концепцій мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин.
Контрольна робота (одну підсумкова контрольна робота, яка містить 3 теоретичні питання)	1 КР (0-12); 2 КР (0-12); 3 КР (0-13)*	Кожна контрольна робота містить 3 теоретичні питання. За відповідь на кожне питання здобувач вищої освіти має змогу отримати: 4 бали – здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання повної чіткої відповіді, що свідчить про здатність аналізувати і прогнозувати, використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє розуміння принципів економічної науки, особливості функціонування економічних систем, може пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати; 3 бали – здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання нечіткої відповіді, що свідчить про певне уміння використовувати базові знання щодо аналізу і прогнозування, розуміння економічної термінології, пояснення та розкриття базових

		концепцій мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє неповне розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем, нечітко пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує фрагментарну здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може не повністю розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати; 2 бали - здобувач вищої освіти отримує за відповідь на теоретичне питання у випадку надання неповної, фрагментарної відповіді, що свідчить про деяке уміння використовувати базові щодо аналізу і прогнозування, розуміння економічної термінології, пояснення та розкриття базових концепцій мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє дещо формальне розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем, нечітко та з помилками може інтерпретувати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує фрагментарну здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може не повністю та з помилками розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і інтерпретувати отримані результати; 1 бал – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку надання неповної відповіді з помилками, що свідчить про фрагментарні, обмежені знання щодо аналізу і прогнозування розуміння економічної термінології, пояснення та розкриття базових концепцій мікро-, мезо-, макроекономіки та міжнародних відносин. Здобувач вищої освіти демонструє низьке розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем, нечітко та з помилками може інтерпретувати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує фрагментарну здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може не повністю та з помилками розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати та інтерпретувати отримані результати; 0 балів – здобувач вищої освіти отримує за усну відповідь у випадку неготовності здобувача вищої освіти відповідати на поставлене питання, що засвідчує факт незасвоєння теоретичного матеріалу за темою. *При написання третьої контрольної роботи відповідь на 3-тє теоретичне питання оцінюється максимально в 5 балів.
--	--	--

Критерії та шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти на екзамені

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1-2 теоретичне питання	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти.
	1	Надано часткову відповідь з деякими помилками на теоретичне питання, що містить певні значні неточності, що свідчить про фрагментарні знання щодо навичок інтерпретування основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може з неточностями розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
	3	Надано неповну відповідь на теоретичне питання, що містить деякі помилки, що свідчить про певні знання щодо навичок інтерпретування основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може з деякими неточностями розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
	5	Теоретичне питання містить незначні зауваження, що свідчить про уміння аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок інтерпретування основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти досить аргументовано та повно може розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
	7	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про уміння на високому рівні аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок розуміння та знання, інтерпретування основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти повно та аргументовано може розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. Здобувач вищої освіти демонструє високе розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем, може чітко пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує високу здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях
3 теоретичне питання	0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувачів вищої освіти.
	1	Надано часткову відповідь на теоретичне питання, що містить помилки, що свідчить про фрагментарні знання щодо навичок інтерпретування основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти може з деякими неточностями розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
	3	Надано відповідь з незначними неточностями та зауваженнями на теоретичне

		питання, що свідчить про певний достатній рівень уміння аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок інтерпретування основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти досить аргументовано та повно може розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
	5	Теоретичне питання містить незначні зауваження, що свідчить про уміння аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок інтерпретування основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти досить аргументовано та повно може розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати;
	6	Теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про високий рівень уміння аналізувати і прогнозувати ринкові явища і процеси, демонструє високий рівень вміння інтерпретування основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях. Здобувач вищої освіти чітко, аргументовано та повно може розкривати, пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати. Здобувач вищої освіти демонструє високе розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем, може чітко пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки, показує високу здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.